

Ruðuleiki í summum

Deildarsjúkrasystrarnar óttast avleiðingarnar av þparinginum á Landssjúkrahúsinum. Starvsfólkini kenna seg eisini ótrygg, tí tey vita ikki, hvat fer at henda. Óvæntað frættu tey í útvarpinum, at 50 skulu sigast upp

Klokkan fyra í dag hevur stýrið fyri Landssjúkrahúsið fund, og tá fara tey m.a. at tosa um, hvørjar skerjingar skulu gerast aftrat á sjúkrahúsinum fyri at kunna halda figgarlógina. Roknskapurin fyri mánaðirnar, ið farnir eru av árinum, verður lagdur fram og nýttur sum grundarlag fyri, hvar meira sparast skal.

Starvsfólkini á Landssjúkrahúsinum biða ótrygg eftir hesum fundi. Tey vita einki, allar royndir teirra at fáa nakað at vita um, hvat henda skal, hava verið til fánýtis. M.a. hava tey biðið um at fingið álitisfumbodini á fundirnar hjá leiðsluni, men tað hevur ikki borið til. Hýrurin batnaði ikki, tá tey fyri nøkrum døgum síðan frættu í útvarpinum, at 50 starvsfólk skulu sigast upp. Sjúkrahússtjórin hevur áður givið lyftu um, at eingi fólk vórðu at verða søgd úr starvi. Tað kundi bent á, at ein heil deild skal lata aftur.

STÚRA

Eitt er at tey øll nú ganga í ótta fyri at missa sitt arbeiði. Meira ræðast tey avleiðingarnar fyri sjúklíngarnar, tá uppaftur meira enn nú skal sparast.

- Vit vænta ruðuleika í summum, tá heilar deildir aftrat skulu lata aftur, siga deildarsjúkrasystrarnar, sum nú gera eina roynd aftrat at siga fólk, hvussu illa til stendur.

- Tað ber ikki til at spara meira enn vit longu nú gera, og tí stúra vit fyri, hvussu verður, siga deildarsjúkrasystrarnar.

Tær eftirlýsa eini langtíðarætlanir fyri sjúkrahúsið.

- Og tað hevði eisini verið gott at fingið nakrar landspolitikarar í staðin fyri allar lokalpolitikararnar, sum allir eru.

EINGIN ÆTLAN

Við hesum sipa tær til,

hvussu spart og útbyggt verður. Politikarar standa og umrøða Landssjúkrahúsið sum "Havnar sjúkrahús", og Landssjúkrahúsið, sum er fyri alt landið og er nógv størst skal spara allar mest. 15 % skal tað spara eftir einum ári. Klaksvíkar sjúkrahús 12 %, og Suðuroyar Sjúkrahús 14 %. Í miðal er hvør song á Landssjúkrahúsinum biligast í miðal, orsakað av útbygging á hinum sjúkrahúsinum, siga sjúkrasystrarnar.

FER AT MERKJAST

Sparingarnar á Landssjúkrahúsinum eru longu farnar at merkjast. Nú er A3 bara fimm daga deild, og starvsfólkini eru seks og eitt hálvt færri. Nøkur starvsfólk eru farin á aðrar deildir, onnur fingið styttri arbeiðstíð.

Á B8 siga tær, at sjúklíngarnir, sum koma hagar, eru verri fyri, enn teir vóru áður. Helst tí at kommunulæknarnir biða sum longest við at leggja fólk inn, tí teir vita, hvussu nógv er skorið niður á sjúkrahúsinum.

- Aðrastaðni útbyggja tey primeru heilsurøktina, tá sjúkrahúsinu skulu spara. Her verður skorið niður á øllum økjum í senn. Tað er þúra vitleyst, tí fólk verða sjúk tað sama sum áður.

Frægari er ikki á psykiatrisku deildunum. Har er ein deild longu spard burtur, og tað hevur við sær, at ung sálarsjúk og senil skulu vera saman. Tað halda sjúkrasystrarnar vera sera óheppið. Nú er stóðan so vánalig, at gomul senil fólk ikki sleppa inn, tí deildirnar kunnu ikki taka ímóti fleiri sjúklíngum av hesum slagnum. Og nú sparast skal uppaftur meira, bera tær ótta fyri, at ein deild aftrat skal verða tikið burtur av teim-

um psykiatrisku.

Tað, sum kanska skelkar tey flestu, er ætlanin um at niðurlægja røktardeildina.

ÓMORALSKT

- Tað er so ómoralskt at taka heimið frá hesum gomlu fólkunum. Og tað er eitt fátækt samfelag, sum fer soleiðis við sínum gomlu. Leiðslan sigur, at eingi teirra verða sett á gøtuna, men eingin hevur nakað boð uppá, hvat gerast skal. Fleiri av teimum gomlu her skilja væl, hvat hetta snýr seg um. Tað er so pinligt fyri eldri fólk, sum hava verið við til at uppihildið samfelagnum. Nú sleppa tey ikki á sjúkrahús, tá tey hava tað fyri neyðini.

EINKI SKIL Í

Sjúkrasystrarnar halda lítið samsvar vera millum at spara og samstundis tosa um útbygging. Í hesum døgum eru láflíri fundir um at útbyggja, og bæði føroyskir og danskir arkitektar eru við.

- Vit eru ikki ímóti at útbyggja, men vit skilja ikki, tað hevur skund, tá deildir fara at standatómur.

Røktarheimsbyggingina í Sandoynni kalla tær eisini skilaleysa. Trý heim har geva onga trygd fyri, at øll sleppa at búgva í síni heimbygð, tí teir tyngst sjúklíngarnir skulu verða saman. Trý smá heim verða nógv dýrari í rakstri enn eitt heim. Sjúkrasystrarnar skilja ikki, at fólk í Sandoynni hava funnið seg í tí, tey tey fáa sín part at gjalda.

Starvsfólkini á røktardeildini høvdu tað uppskot, at røktardeildin í staðin fyri at vera partur av Landssjúkrahúsinum skuldi gerast til røktarheimsstovn, sum er biligari í rakstri enn ein sjúkrahúsideild. Tað uppskotið varð vrakað. Sjúkrasystrarnar halda fast

Biðlisti er til at koma inn á røktardeildina. Nøkur fólk liggja á øðrum deildum, meðan tey biða. Tað er ikki heilt tað sama sum á røktardeildini, har umhvørvið er meira heimligt enn á eini vanligari sjúkrahúsideild

við, at hetta var eitt gott uppskot. Og tað hevði komið væl við at fingið ein røktarheimsstovn aftrat, tí 275 standa á biðlista til tey 210 røktarplássini, sum eru í landinum.

Deildarsjúkrasystrarnar hava nógv upp á hjarta. Tær tosa eisini um, hvussu óheppið tað er, at fólk nú skulu liggja fáar dagar á sjúkrahúsi, tá tey hava fingið viðgerð.

FYRIBYRGJANDI RØKTIN ER FARIN

- Heildarrøkt finst ikki longur, og vit fáa ongafyrirbyggjandi heilsurøkt, sum alheims heilsustovnurin hevur lagt upp til, og flestu lond, eisini næstan øll menningarlandini, hava undirskrivað, at tey taka undir við.

Tað verður ringt hjá teimum, sum hava uppvenjing fyri neyðini. Men er tað ikki lívsneyðugt, so hava tey

ongan møguleika at fáa viðgerð. Teirra millum eru fólk við giktasjúkum ella øðrum kroniskum sjúkum. Fólk við heilabløðing o.s.v. Sjúkrasystrarnar vóna, at fólk flest skulu skilja hvussu álvarsligt tað er at spara, sum nú verður spart. Men heilsuna hugsa fólk flest ikki um, fyrr enn tey missa hana.

rand

Avvarðandi eru málleys

- Tað er fullkomiliga meiningsleyst at niðurlægja røktardeildina, sigur Sunneva Persson, sum varðar av 90 ára gomlu systir síni, ið býr á røktardeildini. Systirin er óhjálpin. Hvargar skal hon fara, letur røktardeildin aftur?

Avvarðandi til tey tíggu gomlu fólkini, sum eru á røktardeildini á Landssjúkrahúsinum eru illa við av ætlanini at lata deildina aftur. Tey vistu av ongum. Og hvargar sulu hesi gomlu fólkini fara? Røktarheimspláss eru ikki til teirra, og fleiri eru so ússalg, at tey ikki upp á nakran máta kunnu vera heim. Um tey so hava nakran at vera hjá sær.

Sunneva Persson í Havn varðar av systirini, sum í fleiri ár hevur verið á røktardeildini. Systirin fyllir 90 ár um ein mánað. Hon er ógift.

- Tað er so meiningsleyst at niðurlægja røktardeildina, har gott er at vera. Tey gomlu eru væl nøgd og fáa góða røkt her. Starvsfólkini

eru góð við tey, og tey gomlu kunnu tí ikki annað enn lata væl at.

- Systir mín hevur verið sjúkrasystir, hevur gildið sín skatt og skuldi ikki skyldað samfelagnum nakað. Eg haldi, landið má taka ábyrgd av teimum gomlu.

- Systir mín er so mikið sjúk og hjálparleys, at hon kann ikki vera aðrastaðni. Hon kann ikki tosa og ikki

ganga. Trý fólk mugu til at lyfta hana. Hon er tað vit kalla tungur røktarsjúklíngur.

- Tað er syrgiligt og haraftrat skaðiligt, verður røktardeildin niðurlögð, sigur Sunneva.

randi

Lívdin

Lívdin í Dj. í Geilsgøtu 1 er opin hvør leygarkvöld kl. 19.00—24.00 og hvønn sunnudag kl. 15.00—24.00.